

ԻՍԹԱՆՊՈԼ ԶՈՅԵՄԲԵՐ 5 .

ቱ ቢ ሶ ኮ ጃ ኮ ፀ ቴ ኒ

ԱՎՍԹՐԻԱ

Էնթերնափօնալ զագէթասընըն մուկ-
պիրի յու վէճէ իլէ եագամըլ տըր :

« Լեւնէլերտէ Մ . տը Պայսլթ իւն վիեննաատաքի Ֆրանսըզ էլէիսի տիւրք տը Լրամօն միեանէսինտէ ճերէեան իտէն ուզուն պիտ միւքաւլմէտէ, չու աթիտէքի ճիւղէլէր կիւզէրան իթմիլ տիր : Շէջլէ քի Մ . տը Լրամօն, չիւքնէսիզ քէտի տէվլէթի թարաֆընտանն ոլունան իպրամ իւզէրինէ, էր եւ կիճ պիր մուհարէպէ վուզուինտէ, Ավլթ ըրանըն, Ֆրանստեա իտէպիլէճէյի միւքալէնթի ճազգընտա, զաթիէն պէեաւնը էֆքեար իթմէսի իլին, Մ . տը Պայսլթը մէճպուր իթմիլ իմիլ, Լաքին կէօրինիւք քի, Մ . տը Պայսլթն եազընտան վէ ըէսլէն սըֆաթլա ոլտուղը ճալաւ, իտէյլի պիր սիւալէն ալալ թէաճ. ճիւղ պ իթմէսէրէք, քէնտի ճէվապընն զաթէն չու վէճէլէ ճազ ըրամըլ իտի

• Անվարը հազարէն զարդնէր տեր Կ. տը Պայտը, նէ տերէնէնէ զատար կերկրիշմիշ օլտուղուն պիտիկիմառն, մաթպուռ օլտուղունուզ տեվլէն թարափընտան պանա տերմիեան իթտիկ կինիզ տալէթէ պէքլէր իտիմ: Գրուսի հազգընտա, վազըթ կէշերիպ պէքը մէք թալիթիգասընըն միւմբընիսիզ օլտարգագասընըն եթթիշմիշ օլտուղու զընընտա, պէն տախի սիգին էֆքեարընըզ տաերմ: Սօնրատան շէօյլէ իլալէ իթմիտիր, Պերլինտէ էլշիմիզ զուլունա զօնթ Վիմբըն, օրաաա կիզլիէն զընհուրա կէլէն վազասալար իւզընէն ալ թըզ հէ պիր շիւպէնմ գալմուտընըն տէ, շոյլէ թիւստըրհաս տարէթտէ պիմէքթուպ զանա կէօնտերմիշ տիր, շէ կիւն թաթարլար, վէ միւհիմմ մէթուպարը համիլ օլան աոտամար Պէլինտէն Սէն-Գէթերսպուրկա վէ եախա Սէն-Գէթերսպուրկաան օրաեա կիթմէ, տէ տիրլէր: Բէշալէք մէքքիւր իվ տեվլէթլէր միեանէսինտէ ճարի օլտիթիթիֆազըն, շիմտի քեմալ տերէնէն վասըլ օլտուղուն, վէ Ֆրանսանըն չիտիյէ դատար թէրք իթմէտիկի թէն պիրլիէն պիր տալմարընտան տիշալըզմասընը, թահրէք էյլէմէք զըմընա թարափէյնին զալթիէն զարար վէր օլտուգլարընը, զօնթը միւմայիլէյս պապէեան իթմիշ տիր: Պունտանտա զթիթնազար, սեֆիրի միւմայիլէյհին միւլպունտա տէրճ օլունան քեաֆֆիթ թափտիւթընը թաստիգ եօլլու պալպիր նօթա տախի եազընտա Տէվլէալ էյլէնին վիւքլա մէհլիտ թարափառն ախգ իթմիշիմ տիր:

« Հեր նէ դասարդ Ավսթրիա տ
լէթի, մուհարեպեհէ տախիլ օլմադ
չին թէքմիլ հազըրլըգաս տէյլէ ի
տէ, լաքին պու ճիւմէ իլէ, կերէք Բ
սիւս վէ կերէք Բուսիա թարաֆըն
զուհուրա կէլէն հիւճումսան ազա

պուլոնմադ իշին, կերէյի կիպի սխաշ-
անմբոյ տըր : Խմաի մեմուլ խտէրիտ-
քի, Ֆրանսա հիւրիմիթի, պէյլէ
պիր հալ զուհուրինտէ, միւթէքսպիր
օլան պիր հիւքմաւարա, Սլանանտաւ
իմբրաւթօր օլմադ իշին, էյլէ պիր
վազթըն հէնուգ եէթիլի օրնաթըլն
անլալմաւա թէրէատաւա իպրազ իթ-
մէհէճէք տիր :

Բ ՈՒ Ս Ի Ա.

Բուսխատա տեմիր Եօլլար ինչասը
չին հէր հաֆթա Էփուք օլնախարա
չիր.քէթէր թէչըրի օլունմագաա տըր
Ս.րազի սահչիպլէրի վէ պանդա խասը
լէրի, քէնաի սերմայլէրինի պիրէչթիր
մէքտէ վէ պիրի պիր իւսթիւնէ տէմ
Եօլլար Եաբըրմագաա տըր, Պու կիւն
լէրաէ Սէն-Բէթէրսպուրկտան, Վ իման
րատտան կէչէրէք Հէլինիֆօրսա գա
տար պիր խաթթ չըզըրմէ տըր, Տէմի
Եօլ ինչասը զըմնընտա 1867 տէնէսին
գատար կէսթէրլէրի իհմալլըզ րաղմէ
չիմաի իտէ պլիչիւք իգտամ վէ զայրի
իպըրզ օլունմագաա տըր, Սէնէի գատ
մլէլէրտէ, պիր սէնէ զարֆընտա 20
վէրսթ (պիր վէրսթ 500 արչըն տըր)
1867 տէ 411 վէրսթ, վէ 1868 յու
վար 1 տէն պէրու 1000 վէրսթ գա
տար տէմիր Եօլ Եաբըրմէ տըր, Բո
սխա մէմալէրի վիւսաթը իւզլէրին ճ
ման 5,000 վէրսթ Եանի 2,500,00
արչըն Եէր տէմիր Եօլ Եաբըրմ
տըր, Մէգփուր տէմիր Եօլլարըն Եա
բըրմէ Սմըրիգա ուսուլէ իւզլէ տիր
Պու կիւնքի կիւն հէմչաբուզ վէ հէ
տէ միւմքին օլուղու գատար իգժօմ
իլէ Եաբըրմաքան չալըրմագաա տըր
Էվէլէրի հէր պիր վէրսթ իչին 12
000 ռուպլի սարֆ օլունմագաա իքմ
չիմաի անճազ 15,000 ռուպլի կի
մէքտէ տիր:

Պատիւէրա գրաւը աւափորանկա հ
տեմբեր 30 աա Րուսիաաա պէքլէնմէ
տէ տիր . վէ իշթէ պունտան անկալը
քի , պիր վագըթտան պէրու սէջը
տիկի կիպի պիւլիք Տիշէսաա Մարի
ազար թէզլվլիւհիւ խոստաւունա
վագ կէշիմէմի տիր :

Բուսիս իմենայթօրու վարչավ
տա օլան ֆուգարայարա 15 պին բու
լի վէ Մ . Հաքիմօսքի վէ Մ . Խա
մենին Բարկասա եաքադդարը Բու
լիսէ իրին աղըր Հէսիտէ Եօլլամըն տ
Պու կիւնլէրտէ , վարչավիտաս ա
լէթ անթիգարարնա վէ օյմայարա տա
պիր միւզէ ալլամըն տըր :

ԱՀՎԱԼԸ ԷՎՐՈՅԱ

Բօլի՛ժիգա տալիս պիլ տէնիլ,
Ոգեանոս ատւր :

Բօլեթիգանըն տախի պօրա վէ Ֆո
թունալարր օյուր :

Գոսթրթանլար, պիր թագըմ ֆո-
թուռնալար պիրլըրէր քի, պուռնարըն գ-
հուրա կէլէճէք վագթի պէսի ալըր, է-
վէհը, արանան կիւնտէն պիր իքի

էվէլէ եախօտ անբար վու գու պու լու բէ-
մէ, Էբէ ֆու լիմ տանքն քու հու բէ 42-
րի դամբը սանքմազ օրապիլիբ բի էջէ
պրի ֆու լու ուս, մէմու օրու համառան
խաճիճի բախօտ չէմօտ օրապիլիբն, ֆա-
գաճի տալիմա շխտէ լիլի օրամազ տըր
մէյն հիտապա օլի ու բու լարաղ, տէնիլ
ի գէրիտէ, պու լու նախար հէր հարտէ
բէնար ին միլէրիմն լիլէքէսնիլ վէ ա-
մարքըր ին միլլիմտն իէ օգադն կէ չի իր-
մէ, վէ ին միլլիմտն օլաու պու գաւտ
անլէրի մէ հէք միլլիմէյն պագաբար :

ԲայժԹիգանքն տախի պէօյէ պիր պէ-
լի պաշը Ֆուրժուհասընա պէքէնիկը
վէ պիլ թխն էլըօրանքն կիճէ կիւտա-
շալըշարաք, օրտու, տանանմա, գաթա
վէ միւ հիմմաթ թէտարիքաթըր իլէ է
զկըլէքտէ սըմաը, առճազ պէօյէ պիր
Ֆուրժուհաստ իհՅիմալտէն օրադկրի
կի գաաթա հազարըքաա պուլուսպիլ
մէսի իյնի տիր :

Էրեյնձե վազըթառն պերու, հե
շեյ ազ չօգ լաճաթ պիր հարտե իբեն
պիր իբր հաֆթա մուգառտեմ, ու
ֆուգառ նիմ պիր ֆուրթուրա ալեամե
թի կեօրիւնաիւ, հերքեպիւ կեօպիւ պո
ալեամեթե ալեօնաիւ, վե հե նե գառա
րեք գօրգու լաճազ պիր շեյ կեօրիւնեմ
տի իտեալ, գաթեն հերքեպ պիւլիւ գե
տիշե իլե, պիր ֆուրթուրա կեօրեճեկ
ու պեթեմեքտե օրտուրունառն, վելլե
իլ պիրպիրիտե հեմեթե պաշառաթ,

ՊԵՆ Ֆուրթուհա ալէամէթի տէ
զունն օլունան շէյ, Կ. Պայսթըն նուլ-
զու իաի :

Ֆառաւրձ, սուշ ընդհանր, հայ
քենոի գուտըթիւտ պագը դարմը
տուգուտան, նսկէ հան գուհուրա կէ
միշ օլան պու ու Ֆար պուլութու սի
րիւպ մահլ իմտի, վէ իմթիւար իտ
րէք տէրիք քի, իշէր թէքրարէն քէն
ազ չօգ ասիւտ հայէթիւտէ գարար գ
ողըր. Ֆառաւրձ պու ալեմաթթիմա
օլմար քի, պէքէնիւն Ֆուրթու
տարի մահլ օլաքիթի՜ մի տրի :

Պուհա էվլէթ տէյէպիլմէք իշն ա
միւճիգէ կէօրմէյէ միւհթաճ պուլտ
մադտարգ :

Բօլիթի գանձնատու միւծիդէլէրի օլա
լիւր, քիշիւ ԲՀէսիդ մուալլադտա ալու
նան թօր վէ թիւ Ֆէնկ մէսէլէլէրին
քեւաղլու վէ դաւլմ իլէ թէմալլէ ժալա
մէսի, պու միւծիդէլէրտէն պիրիսի օ
ճագ տրլւ :

Յագարի մասում քի, հէր տիրութեան
Դարօյնն, Պայար, Կօյազագօ վէ Պ
մարգ տէյլ, վէ Սթէնլէյ տարիս պ
լունուր, պէօյն պիր միւճիղէ հիւ
վէճճ իլէ վուգու պուլամագ տիմէք
տօյլու պիր չէյ տիմէք սաեղամագ

Հալ պուր քի միւծիցիւթտէն զեհա
Թաղիի հալէր իւզէրինէ հիսապ կէկ
մէյէ մէծպուր պուրունտուրումուզ
նէ գատար տա միւսթէրի հ օլաճազ հ
լէր կէօրմէյէ խահիշկէր օլազ, տաթի
Փէնտա կիւլէր կէօրմէյէ եազլաշմազ
օրոտուրումուզն հիսա իթմմէք տ
միւսթէն օլամամադտա տր :

Բէնօ մատտէսի, Եանի .

Յրանսա վէ Բրուսիա մուհարեպ
Նէ գատար Օշիֆիֆէսէ կէզիւ
պագըլսա տարի, պու լուղէթլէրին
գրաը Գուրուլլուէնէ զայպ իթմէմէքան
Պու մատտէ հայեւ գան մատտէսի

Ի՛նչ գլխադրեալ լաթ լաւեաճազ թօլ-
լարը աթճշէմք իշն , իշ ու փաղ պիլը
ատում տմանա գալմըշ ուր :

Պու. ասորմ մէն խախտիկի կիւն , էէ
բօրանքն էն մէսուս կիւնէրինտէն պիրի.
սի օրաճագ արը , Զիւնքի ,

Մուհամեդ էն պիլյուք թէհթեսի
թէն նէ ճրկեալ տիր . Զիւնքի ,
Իմրէլաթօր Նարթեօն սիւսիսին
պագասար իլին , պիւ մուհաթպէ իթմէ
լոգրմիէլթթեալ , պու մուհաթպէ թէ
զընթրիտուս վուգու . պուլաճագ արը
Զիւնքի ,

Պու սիւսիւէնին պագաւը իշին , Յը
լանաղզաւը եւնի պլի շէրէՖ իւէ խօշու
իժ մէք իմապ խտճէք իսէ , պու շէրէՖ
էլէ կէշիսէք թճիւրպէսի Բէն իւզէրի
նէ օլաճափ արը , Չիւնքի ,

Պու. շէրէֆին էլտէ խորվմէսի իշին
իքի սէնէտէն պէրու պիւլիք իճթիեաւ
կէօրլւմէքտէ օլտուղու , սօն կիւնլէրտ
ղկնստտէ [Թագվիյէթ պուլմուշ տուր :

Վագան, Էվորսանըն առաջինի թէ՛
լքեյէ գօտան մատտէ, եալընը ը-
մատտեսի տէյիլ տիր • Շարք մէսէլաի
րամա մէսէլեսի, Շէյալլի մատտեսի, վ
թուաա գարըը ըլլըգարը տախի պիրե
թէ՛նլքէ տիլլէր • Փագաթ պուսալը
քեաՅՖէսի տախի, րէն մատտեսի ե
նիւանտ, քէնի մութլազ ուր լէթոտ
լան թէ՛նլքէլէրի է՛ն միլիէթլըլի
դայա իտէրլէր •

Պիր սենտեան պերու իշերեօյէ պ
հալ քեսպ իթմիշ տիրէր քի, էկերչի Ծ
լանաս վէ Բրուսիա տէվլէթլէրի պէ
նիստէ վուգուս պուլսպիլէճք մու հար
պէ մէն իտիլէպիստէ, Շարք մէսէլսինտ
պիր Ճէնք գու հուր իտէճէյի մաստէ
իչնէ, իսպլի վարգիլ քորքաճաք պիր շ
լիսիք պուլուկմաք :

ԲՈՒՄԱՆ ՄԵՆԵԼԵՐԻ, ՆԱՐՈՅԻՆ ՄԵՆԵԼԵՐԻ
տիր, վէ մատամքի, իթպլաննն ք
տէրի քեամիլէն իմրերաթօր Նարոյէ
նուն էլիկտէ տիր, Յրանաւ բէք պիւհի
պիր զայլէ իւլնէ տիւշմտիքձէ, Բո
մեմէլէ իւլիօրաւա պաշլըձա պիր է
տիշէ օյամաղ :

Եւէզգլիկ մատտեսի, րէնօ մատտ
իլէ պաղ լը տըր • Էկէրչի րէնօնուն
լալը գըրմըղլանմաեաճազ իսէ, պ
մատտէտէն տախի պիր ճէնք չգգամ
Թունա, եսիօտ Եարզ գարըլըլը
լարը տախի, պիւսպիւթիւն Ֆրանսա
Բըռսիա մատտեսի իլէ պաղ լը տըր
կիրիտ մատտեսիսի մի թէպէս իտէն գ
պու խու սու սուն Ֆաղգընտա տըր •

[illegible]

իմտի, նասրը քի տէտիք, պու կ
քի կիւն, էվրօբաեր ալթ իւթ ի
Ճէք օլան թէհլիքէ, քեամիլէն րէն
գէրինաւ տիր :

Հօրատ Սթէնլինին վէ Մ․ Պայս
նութգլարնտան ասորա, արթըգ
խոսսուստա հիշ պիր շիւքհէմիգ
մամըշ տրը :

Ձայս իբրեւ լուսա. Բենեդիկտոս պապ, արտահայտեց յայտ, եւ վաղվաղակի գրեաց թուղթ առ լեոն արքայ ի 1337 ամի տեւան, լուր եղեւ առ մեզ կրտ, « զի յաղթահարեալ ձեր ի բռնութենէ այլազգեաց առ հարկի երգումն տուեալ էք ի Ս. Աւետարանն Աստուծոյ առաջի գնապանի Սուրբանին եւ կեկոյ ի զինաց նորա, զի յայսմեանք եւ անդր ոչ առաքելիք առ ծայրագոյն քանա- նայապետն, որ նստի յաթոռ ըստ ժամանակին կամ առ գահն Հռոմէական, զհրեշտա- կոս կամ զպատգամաւորս եւ կամ թուղթինս, որպէս զի մի եւս այլ արշաւեացէ Սուրբանն եւ զօրք նորա յերկիր քո, եւ մի վրդովեացին զթագաւորութիւնդ եւ ոչ միով իւրիք, այլ թողուցուն ի հանդարտութեան, որքի անուոյ տէրութեան քուս եւ ժողովրդեանդ : »

Կոստենսա անա Հայոց թագաւորութեան կործանման հիմն, կը լինի այս մի եւ նոյն կոստանք ինչպէս կը հասկնան յետագայ իտալիէն, « քայց ամբողջ ինքնագործ ի մայեալ թէ Հայոց յուսացեալ են դարձեալ ի Լատինս, եւ ունին երթեւեկութիւն թղթաց առ նոսա, ժողովեաց զբազմութիւն զօրաց այլազգեաց : Կը ամենայն զօրու- թեանք յարձակեցաւ ի վերայ Հայոց անհետ առնել զԲիւրիստոնէական կրօնս, եղեալ ի մտի զի իրաւունայ դայն թագաւորութիւնն ոչ եւս այլ խորհեացին արեւմտեայք եւս : Եւ գալ յարեւելս ի պատերազմ : »

Կը անանսա այսմ թէ պապին կոնդակը ինչ գաղափար կուտայ Սեդիպտացեաց թագաւորութեանը եւ ինչպէս ամենայն զօրութեամբ եւ ուժով կը ջանան հիմն իւրեւ տապալել Հայոց նորագործը թագաւորութիւնը ու կը առա- պալեն : Եթէ պապը չը գրէր այն կոնդակը ու վերադառն թղթակցութիւն չը շարունակուէր, չէր գրգռուեր ինքնագործաց տէրու- թիւնը եւ կը պահպանէր իւր բարեկամա- կան կապը Հայոց թագաւորին հետ ու Հա- յոց տէրութիւնը օր աւաւր զօրանալով կը պահպանէր իւր թագաւորութիւնը մինչեւ ցայսօր ժամանակի : Եւրոպայի ոչ զգացմանց տէր Ժայռ, Հայկայ եւ Արամայ որդին այս- պիսի անցքեր կարգաւոր, վերստին պիտի յօժարի հնազանդիլ այն աթոռին, որ պատ- ճառ է եղած իւր թագաւորութեան կոր- ծանմանը եւ դժբաղդութեանը, բաց ի նո- ցանէ, որոնք մոռացած են իսպառ Հայկայ եւ Արամայ որդիութիւնը եւ այն վնս ար- իւնը պաղած է նոցա երաւիքի մէջն, թո- ղունը այն սոսկալի հալածանքներն զոր կրեցին հայք ի Եւրաստան : մեռելները եր- կար տարիներ անթաղ թողով, տղայք ա- ռանց մարտութեան եւ օրիորդներն առանց պատկի ողորմելի Հայք դառն արտասու- ըով կը զիւնին թագաւորաց ու նոքա գը- թալով կը կամէին ինքանիլ, իւրեանց սեպ- հական եկեղեցիքը իւրեանց դարձնելով, սակայն պապերն որ զթութեան աղբիւր կը ճանաչէին, աչքերը օրոգունքով զհայերը կը վերադարձուցանէին առանց բաւակա- նութեան, պահանջելով անշուշտ թէ նոքա մինչեւ չուրանան իւրեանց ազգութիւնը ու կաթողիկոսը, չեն կրնար տէր լինել իւր- եանց իրաւանքը ու հայրենի եկեղեցեաց, որպէս որ այժմ կերեւին եկեղեցիքը հայ- կական գրով կաթողիկոս ձեռքը, իսկ հա-

յոթիւնը եւ ազգութիւնը իսպառ անհե- տացած :

Գեորգ կաթողիկոսը հոգւով եւ մարմ- նով նուիրեալ է իր եկեղեցւոյն եւ Ազգին, եւ հաւատարիմ պարտի ըլլալ առ Բուսաց կայսրն, քանզի Լուսաւորական եկեղեց- ւոյն եւ անոր մայր աթոռոյն ազատարարն է, անոր եկեղեցւոյն եւ զպրոցին պաշտո- նէից ամսական վճարոյն է, Հայոց լեզուն եւ կրօնը Բուսաստանի մէջ ծաւալողն է, Ագեօք կաթողիկոսը ոչ միայն հաւատարիմ է առ Բուսաց կայսրն, այլ հաւատարիմ է բոլոր այն թագաւորաց որ Հայ կրօնքը եւ լեզուն կը պաշտպանեն :

Իսկ Սարգիս եպիսկոպոսի գրած ու նը- չաններ բերելն երազական ցնորք է, սակայն ուսումնարանաց վրայ խօսիլ ու կառուցա- նել՝ այդ արեւադարձ պարտք է Հայոց կաթո- ղիկոսին, որ գոյնի չափ աշխատի ու կատարէ եւ իւր ազգի կարեւոր կարիքը ցոյցանէ, բայց պատրիարքին իշխանութիւնը առնել կամ գոնէ մտածելն անհամար անթիւ հա- խառնք է, ու հայ սրտին չի վերաբերի : Վերջապէս մեր խօսքերն կրնան զը- սենք երկու նամակագիրներին, թէ դուք որքան լեռան վրայ կանգնած աշխարհի փառքը ընտելնելով ու միջ խոստանալով պա- պին հնազանդութիւն հրաւիրէք, մեր չենք կրնար հնազանդիլ, որքան որ Հայկայ ու Արամայ արեւը մեր երակքը մէջ կեռայ, այլ առաւել լաւ կը լինէր աշխատելը վե- րագարձել ի հնազանդութիւն պապին այն հզօր թագաւորութիւնները, այն բազմա- թիւ լուսաւորակ ժողովուրդները, որք թօ- թափեցին նորա լուծը ու հետանալով հե- ռանալով հեռացան ու հետզհետէ զնոյնը կը շարունակեն, որքան որ լուսաւորութիւ- նը աստիճան առ աստիճան կը բարձրանայ : Լուսաւորութիւնն աստիճանային է :

— Դու աթոռներ մեք թու պուն ի տարիսի հէրնէ գատար պիւր այլեք իսէտէ, էլի- միքէ կիճ վասըլ օլտու զուճանս, պու կիւն տէրճ իտէրիդ :

... Խմբագիր :

Ազգայնոց յառաջագիտութեան կա- րեւորութիւնն արդէն ամեն Հայաբնակ վիճակաց մէջ գգալն ըլլալով՝ որոնք ի չը- ծորհն դատարարական թեան իրենց ազ- գութեան պարտքերն մտածելու ի կը լին- րեւս ճանկացած զուարթամիտ կը հան- զխանան տեսնելով Հայ սերնդեան կար- եօք չափ բարգաւաճումն, եւ անոնց վը- լայ կրեւցած ապագայ յոյսերու աճու- մը, որոնցմէ թեւեւ իւրեքայնեակ ժո- ղովորդքս բոլորովն գուրի ալ չեմք նե՝ ճիշդ խօսելով գէթ կատարեալպէս ա- նոր յարգը ճանձնաւու պատեհութիւնն այլ ունեցած չեմք, մինչ այս աղօտ լու- սոյ յանդիման նստած ձեռն ի ճիտի մտատանջութեան ի վիճակնով մէջ կը լինուէինք՝ նկատմամբ մեր ողբալու արժանի վիճակին, յեղիկարժ իմն Արեւ- լելիան միջապատ հորիզոնէն արեւա- կանման փայլեցաւ վիճակիս Գեր. ա- ռաջնորդ Միսիրով պարագան հօր գա- լուսորդ որով իւրեանցի Հայերս սկսանք

հրճուիլ նորայայտ լուսնի ջերմ ճառ ա- զգայնիւնը լուսաւորութեան ինչ նո- լին արագութիւն ի իւրն մեւս բաւական գի- յաբարարքն : Իսկ իսկ ազգասիրական վաս վաս եւս անդեամբն իր առաջին ան- նարկը մեր աղքատիկ եւ անբարեկարգ զպրոցին վրայ նեւեռնով զգայց եւ զսրբիկ ոգւով չափ տրեւցաւ, իր խոհական խը- լատներովը յորքորեց զամենեւեանքս, նախ զպրոցին նիւթական եւ բարոյական պիտոյիցը համար նոր տնօրինութիւն մը հաստատեց, որոց որոշմամբ եւ ժողով- վորդոյ հաճութեամբն բաւականութեան Հայկարան եւ ճամբարէտ անձ մը դատա- տու կարգուեցաւ, որով իւրեանցիքս աղ- զոյիւ չափ զպրոց մը ունենալու պատի- լը ունեցանք ի շնորհս առաջնորդ սրբ- րագան հօր, եւ իմանգամայն ազգային բարեկարգութեամբ զարգարելով գլեց, մարդկութեան սկզբանց եւ կրօնական զգացմանց ճանաչմանը շախիդները բա- յաւ, մինչեւ իսկ Ս. եկեղեցւոյն լու- մին վրայէն իր քաղորդ ամբողջութեամբ թեանց ազգութիւնը Յիսկոսի մը իրաւաւ սրբ- տեքը անգամ դրուելով բազմութեանը կը խոնին ի Ս. եկեղեցւոյն, յունկն գը- նել նորին հայրապար խրատուց եւ միտն- դամայն զովեւտեւելով կը դրուտեան գպն- երկանիկ համարելով զՀայերս, այսպի- սութիւն հազար տղիւս հոյունի մը իրաւա- տութեամբ տակ գտնուելուն ո համար :

Ուստի... Խմբագիր գիտնալով մեր ջերմ մեծապատուութեան ազգայնոց այսպիսի բարեարդութեանց հասնիլը լսելու սիրտընդուն ըլլալով, տոնապա- րկցիւք այն յօգուածովս ծանուցանել Ձեզ՝ որպէս զի մեր այս շնորհակալաց արձագանք ըլլալով Ձեր պատուական Մանգուժէի հիւրնարան էլէրուն մէջ անկիւն մը շնորհելով յատեան Հայու- թեան ներկայացնել բարեհաճիք, եւ մեր կախառապարտ շնորհակալեքը հը- րապարակաւ մտուցանել Սուրբանան Ս. Հօր՝ որուն այս շնորհացը փոխարի- նութիւն մը լինելու ոչ անկարելի մեր կողմանէ, գէթ մեր արժանիան չլինուէր- ներէն օրհնութիւններ ղրկեցուցնելով անոր երջանիկ իննացը բարօրութիւն եւ յարատեւութիւն մնալով :

1868 հոկտ. 1 :

Իւրեւս

Նորընտրեալ հոգարարձուներէն

Առաջագործ Յ. Մանգուժէանց

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Թ Ե Ն Պ Ե Լ Լ Ի Ի Բ

Մեզ զիւր խիմտ օրսն իրտալ պաղ- լով թարբարար, կէրէք քիթապարար- տա, վէ տըլիւտուտ իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

1868 հոկտ. 1 :

Իւրեւս

Նորընտրեալ հոգարարձուներէն

Առաջագործ Յ. Մանգուժէանց

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Թ Ե Ն Պ Ե Լ Լ Ի Ի Բ

Մեզ զիւր խիմտ օրսն իրտալ պաղ- լով թարբարար, կէրէք քիթապարար- տա, վէ տըլիւտուտ իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

ալթընիւտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

ՏՈՂԹՈՐ ԳԱՆՈՒՍԵԱՆ

Տոգթօր Գանուսեան էվէլէթի խանկա- նի թէրք իլէ, կինէ Պէյ-օղլուտա, ինկիլիկ սէրանը դարուստնաւ աչաղը կիտիլի ի- քէն, մէզքիւր սէրանը սիվարը գարը սը- րասընտա, Համալպաշը սօգաղընտա վաղը 68 նիւմբօլու, խանէյէ նագը իլէմիշ սիր :

Թ Ե Ն Պ Ե Լ Լ Ի Ի Բ

Իսպու մէշհուր քիթապար իւր իւր ձիւ- ձիւրի ստարը իւր կէմիշ օղլուտա, միւ շ- լիլիլի օրսն իսթանուոյաւ իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

ԵՆԵՐ ԲԱԳԱՍ՝ ԶԵՏԱԿԵԼԻ

ԵԱՌՏ

ԶԱՐԳ ՎԵ ԲԱԳԱՍՍ ԶԵՏԱԿԱԿԱՐ ԻԶԵՆ ԳՈ ԼԱՅՈՒՆՈՒԼ

Հէրատում իլին բէք ֆայիսուլի վէրէք իզթիզար օրսն պու քիթապար, վէ տաշա տողուտա ճէտիլ, զուն իսթանուոյաւ իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Մեզ զիւր ճէտիլ պիւր տաւալն եւս- նընտա պուլունտուղու թագաւոր, պիւր քէրէտէն թա երկը քէրէյէ գատար, պիւր, իքի, իւշ վէ սայիլէ վէ սայիլէ յի թագաւոր երկը վաղընտա գատար զարպ վէ թագաւոր իթմէլիյէ, վէ թէ- ճի երեւէ եօրուլմալըրա, վէ երեւըր օլտու շիւրհէպին զաշիպ օլտու թէք- րարէն զաշիլէթ չէթմէլիյէ ալա հա- ճալթ օլտու թէքրա, իսթանուոյաւ երեւ- ղի օլտու թէքրա պուլունտուղու շիւրհէ թագաւոր թագաւոր տիւր :

Պու ալէմալէ Հէր քէս իլին էն պիւլիլը վէ էն սաղ սէրմալէ վաղըթ տիւր օլտու, վէ մեզքիւր քիթապար իլէ իսթ Հէր քէս իսպ- լիճէ վաղըթ զաղանմը օլտու թէքրա, աղ չօգ, աղանմը իլ իլին պուլունտու ա- տալմարն, մեզքիւր ճէտիլէտէն բէք յօգ իսթիֆաւէ իսթիպ վէ մէշհուր օլա- ճաղարը թագաւոր տիւր :

Զ Ե Ն Պ Ե

ԿԱՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԻՆ ԿԱՐԱՅ ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՆ ՄԸ

Մ. Մանուկ վարժապետ Կալոսեա- նի հեղինակած այս գրքոյը որ կը- րաղկանայ 55 երես, կը ծախուի Միւ- ճան չարը թիւ 88 Պ. Բերովը Մարգար- եանի Համազգային գրատունը եւ ամեն գրախանութեան քով :

Գին 100 փարայ :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

ՏՈՂԹՈՐ ԲԵԼԵՃ

Ամենայն քերական իմաստ իմաստ- օգիւր, աղբիւրն տեղեկութիւն իմաստը (աղբիւր) ասիւր եւ ինչպէս իմաստ, վէ տեղեկութիւն օլտու թէքրա տեղեկութիւն երեւելիք զաշիլէթ թագաւոր թագաւոր թագաւոր, իսթանուոյաւ իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

առ կալմանի օգտագործում 2 նիւմբօլու իսթանուոյաւ իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

33

Վ. ԵԱՌՏ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Մեզ զիւր Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Հաղթ իմաստ վէ սայիլէ իլին գու- րաղիլիլէ, (բաթ բէքթօրալ) : Քալման գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

վէ լինէ իլէ սաթըլը, Զերեք իլին նե- ֆիս սուֆա շարապար տարի վարար : Բեօրիւ պաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

102 ՍՈՒՆԻ ԼԻՋ ՍՈՒՆԻ

Գաղընտա տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

վէ վեճաւէ զաշիլէթ պիւր պեւաղը վէ- լիպ, թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

Եւրոպայի տեղեկութիւն վէ Եւրոպայի մի- թէնէլիլէ մեքիլէն. Բեօրիւ պաղը- տա իճիթիսաղըն գաղընտա իսթանուոյաւ Սիւմուլիւ իւր խան ալթընիւտա, վէ զաղէթաւ

ՍԱՀԻՊ ԳԱԶԵԹԱ

ԿԻՐԱՊԵՏ Ե. ԳԱՆՈՒՍԵԱՆ

ԼԵՎԱՆՔ ԶԵՐԱՍԵՐԵ ԹԱՊԻՍԱ- ՆԻՍԻՆԵՑ

ԳԵՑ ԳՐԱՆԻՍԱ ՏՈՂԹՈՐ ԵՐԵՎԱՆ, 30 ԴԵՐԵՍԵՑ ԳԵՑՈՒՄԸ ԳԵՐԱՆԵՐԻՆ ԳԱՐԵՐԵՐԵՑԱ ԵՐԵՎԱՆ 467 :